

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra 2 K 1 óra 2*0 K
1 évre 24 K 1 évre 3* K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon: 208.

Felolós szerkesztő: Hajós József.

Járványkórház gyermekkórház.

(Megjegyezzük, hogy a gyermek-kórház illusztrált alapítóinak tervét mielőbb megvalósulva látni kívánjuk. Bár az alábbi cikknek nem minden gondolatát valljuk, mégis mint érdekes hozzászólást közöljük. Anélkül, hogy a gyermekkórház elsőbbsége ellen propagandát kezdenénk.)

(Szerk.)
Almos cselekvésteleenség után felrész bennünk a voszedelem harsonája. A front mögötti elvárás így óriási. A Fejérmegyei Napló régebben is foglalkozott a vörhenyjárvány s más ragályos betegségek következtében azon eszmével, hogy sikeres gyermekvédelem csak úgy érhető el, ha létesül legalább egy kis kórház a beteg gyermekeknek, mivel lehetetlen a legtöbb esetben, elkülöníteni a többgyermekes családoknál a beteget s így aztán tömegesen pusztít a járvány, szedi áldozatait a rendelkezellen egészségi viszonyok között.

Az anya és gyermekvédő egyesület nagylelkű grófa szintén látta ezt a kórházhiányt s megvetette az alapját egy gyermekkórháznak. Am úgy látszik, abba nem is vesznek föl fer-

épülte nem lesz! Bizonyára azért van ez, mert tavaly hírdette egy közgyűlés, hogy a városi járványkórház okvetlenül épül legközelebb, az államsegély is meg van hozzá, mint ígérték stb.

Nagyszerű képet vetített előnk ez a közgyűlés. Minden fertőző bajnak meg lesz az orvoslása s a gyermekek egy külön osztályt kapnak benne. Kórháztelepünk párját ritkító lesz, annál is inkább, mert Zichy Rafael gróf a megyei Szt. György kórház kiegészítéséhez járul egy gyermekpavillon létesítésével, ahol nemcsak a beteg gyermekek, de csecsemők higiéniáját is alaposan kezelnek, és az anyák kioktatást nyernének.

Mi lett mindéből? Az, hogy a járványkórház kérdése lekerült a napirendről; nincs annyi pénz, hogy építeni lehetne. A gyermekkórház elteleben nagyobbodott mérejtben épül legközelebb, habár a költségvetés összege csak harmad-

résben jött eddig össze. Hát az adminisztráció s fenntartás?

Úgy tetszik, hogy ez így nem lesz jó megoldás! A járványkórház a legfontosabb, a legelőtöbb szükséglet és míg az nem épül, addig hiába épül más.

Lesz kórház, de gyökeres gyermekvédelem, így mégsem lesz...

Zichy Rafael gróf a legnagyobb sikert úgy érni el szép életművében, ha a járványkórház ügyét segítse elő, párhuzamosan.

A gyermekbetegségek jó része ragályosak, a nem ragályos betegeknek alig is kell egy nagyobb kórház. Elég egy kisebb pavillon is. Aztán ambulancia s az anyák helyes kioktatása. Egy kis gyermekkórház nem lenne fölösleges persze akkor sem, ha modern, higiénikus háznak lenne a fertőző betegek részére. De mivel most építeni óriási költség, hát mindenestre a fontosabbat, a lénye-

gesebb szükségletet kellene kielégíteni előbb. Hisz az elképzelhető, mi lesz, ha újból egy járványos év üt be s a szegény anyák sörbe vesztik a gyermekeiket, nem tudván elkülöníteni őket.

Nagy szatira volna, hogyha lesz ugyan gyermekkórház, de épen a leginkább kórházba való gyermek sem találhat sehol föl vételre.

Zichy gróf jóakarata, hogy célhoz vigye, az oly kívánatos, mint a hogy csak a jószívűek megérdemlik, hogy a jótettük eredményét örömmel élvezhessék.

Ezzel a gondolattal és szándékkal, hogy a siker teljes legyen, hogy helytelenítő ellárlás ne férhesse később hozzá, írtam le ezeket az aggodalmakat a gyermekvédelem ügyében, — míg nem késő, — a tervezett gyermekkórházról.

D. M.

(Folyt. köv.)

HÍREK.

— **Esküvők.** Ludvig Kálmán kolozsvári m. v. mérnök, műhelyfőnök, csütörtökön d. e. 11 órakor tartotta esküvőjét a székesegyházban. dr. Szepessy Ilonkával. A szertartást Námessy Medárd főgimn. tanár vezette, aki az új házaspárhoz magasztos beszédet intézett. Az ünnepi aktuson nagyszámú előkelő közönség vett részt.

A szeminarium templomban Németh Ferenc városi hivatalnok csütörtökön délelben vezette előtárhoz Luttor Terikt. Az esketési szertartást a menyasszony bátyja, Luttor Ferenc dr. vezette lélekemelő beszédet intézve az ifjú párhoz. Az esküvőn a város intelligens közönségének nagy része megjelent.

— **Távlatozott híreink** Pést, jun. 26. Eány Leo szóváltette a munkásszolgalmat. Popovits pénzügyminiszter egyéb szakszerű felvilágosítások után előadta, hogy a bérhar mezében mutatkozó munkásszolgalmat tulajdonképen politikai és hatalmi kérdés; ugy látszik külpolitikai kérdések is belejátszanak. A kormány mindig legnagyobb jóindulattal kezeli a munkásokat, de most a társadalmi és közrend fenntartása érdekében szigorú rendszabályokra van elszánva — Az olasz fronta vonatkozó fémhírek alaptalanok; csapataink visszavétele a Piave másik partjára kizárólag éfelmelési okokban rejlik. Katonáink szelleme tünné a végső siker elmaradhat-

Bees. június 20. A Sedtler kormány lemondott, igeiqlenlesen marad Sylvia Tarocca gróf főtám. miniszter tárgyal a pártokkal többség megalakítása érdekében.

Brelin, június 26. A birodalmi gyűlésben tegnap Köhlmann melegen említtette Károly király találkozását Vilmos császárral. A szövetség megerősítését katonai, gazdasági és politikai irányban, a többség zajos helyeslése mellett a megértési békét hangoztatta. Németország nem akarja a világháborút, a háború főoka nem Anglia és Franciaország, hanem a cári Oroszország. A Német birodalom nem adhatja fel Elszász Lotharingiát, de nem idegenkedik a hadviselő államok szemecseréjétől.

A budapesti munkásszolgalmat. Ma ismét tömegesen álltak a munkába. A villamosforgalom is nagyobb, mint tegnap volt, annak jeleül, hogy a munkások óriási többsége dolgozni akar és a pártvezetőség terrorja már nem hat. Budapest, június 26. A rendőr kapitány ma plakátokan azonnali munkabádlásra hívta fel a munkásokat, a büntetőörvénykönyv szigorú megtorlást tartalmazó szakaszra való utalással.

Hivatalos hadtéri jelentések.

Olasz harctér. Etschtől nyugatra a harci tevékenység a legutóbbi napokban élénkebb volt. A Zugna gerincen az asiatgoi fronton valamint a Brenta és a Piave között a tegnapi nap nyugaton tört el. A sárkai előretörtés kudarca az olasz csapatok kudarcaival végződött, amit leginkább bizonyít, hogy az Ssolonen és a Monte Porticón az ellenfelet üldöző csapataink birtokukba vették az ellenséges állások egy tekintélyes részét. Ily módon harcoló csapataink világségben városon megtört az olasz erőfeszítés, hogy a fően elvesztett teretpét visszahódítsa. Boroovits hadosportijánál nincs különösebb esemény. A vezérkar főnöke.

Nyugati harctér. A Searpetől délre ma reggel az angolok több századdal széles szakaszokban támadtak Seodnél és a Neuville vonalnál; ellentámadással visszaveritük őket. Szomszéd szakaszokon ellentámadásuk tűzünkben összeomlottak. Este csaknem az egész arcvonalon feléledt a tüzéségi tevékenység Arras és Albert között és a Bomme mindkét oldalán északán át is élénk maradt; több ellenséges erős felderítést visszaveritünk és foglyok maradtak kezünkön. Az Aore és a Magne között időnkint feléledt a harci tevékenység, az Oisettől nyugatra előtör harcokban francia géppushákat zsakmányoltunk. Chateau Thierrytől északnyugatra egy részleges támadást visszautasítottunk. Rajna Morsie castornától északra a francia állások behatoltunk 21 tisztet 40 legénységet hadifoglyul beszállítottunk. Soissonstól keletre Aisneig bombatámadással előnyomló ellenséges légi rajból 5 repülőgép elöttünk, tegnap 12 ellenséges repülőgépet, 3 kötött léggömböt elöttünk.

— Az egyházmegyei r. k. tanítók figyelmébe. A „Kath. Tanítók Háza“ fűnnevelő intézet igazgatósága felhívja azon egyházmegei r. k. tanítókat figyelmét, kik gyermekeiket az intézetben akarják elhelyezni, hogy július 1 éig jelenkezzenek, mert később jelentkezők csak akkor vehetőek fel, ha még lesz hely.

— Vidéki előfizetőinket, kik hátralekban vannak, kérjük a hátralekuk megküldésére. Azon tisztelt előfizetőinktől pedig, kik ez év elején 24 K. árban fizettek elő, mivel április 1 óta 30 K. az évi előfizetés, tisztelettel kérjük a többlet megküldését.

Egyes szám ára 8 filler.

Lapunk mai száma papiros hiány miatt 2 oldal.

Hősi halál. A háború pusztító orkánya ismét egy áldozatot ragadott közülünk. Illés Károly 22 éves tart. hadnagy a 69. gyalogezredben f. hó 18-án egy találat golyótól találva hősi halált halt a Montelló hegyért folytatott nehéz harcokban: Az ifjú hős hadnagy alig került ki az iskola padjaiból, katonai szolgálatra vonult be. Vitéz magatartásával több kitüntetéset érdemelt ki. Illés Károly Simor utcai kereskedő fiát gyászolja az elhunytban.

Közgyűlést előkészítő táncszünet volt ma délelőtti gróf Károlyi József főispán elnöklése mellett.

Késedelem a liszt kiosztásánál. Mint ismeretes Szekesfehérvár székszervezett nyomdászai sztrajkoltak. A városi hatóságok élelmiszerjegyek kinyomtatására van szüksége, hogy a július havi jegy kiosztást eszközölhesse. Dr. Kerekes Lajos h. polgármester maga hívta a nyomdászokat és kérte őket, hogy legyenek tekintettel 30000 ellátatlan székesfehérvári lakosra, tehát közérdekből tegyék meg, hogy a sztrajkot az élelmiszerjegyek elkészítésére feljuttassák. Anyomdászok a kérelmet elutasították. A városi hatóság ennek következtében elhárítja magáról a felelősséget, hogy a közönség csak késéssel fogja a liszt sz. jegyeket megkapni.

A rokkant tanárok és tanítók elhelyezése. Zichy János gróf vallás- és köznevelési miniszter körrendelettel intézett a hatásköré alá tartozó állami hatóságoknak és hivataloknak a rokkant állami tanárokat és tanítókat elhelyezése tárgyában. A rendelet szerint a rokkant tanárokat és tanítókat be kell jelenteni a miniszternek, akik azokat ideiglenesen vagy véglegesen munkaképességüknek megfelelően más tevékenységre fogja beosztani. Az iskolai munkára véglegesen alkalmazatlanok találó rokkant tanárokat és tanítókat a rokkant tanári és tanítói jogokhoz és intézményekhez akarja a kultuszminiszter beosztani, melyeknek teendője, munkaprogramja és hivatása a tanítói és tanári hivatással legközelebbi kapcsolatban van.

A mezél munkásgazdák engedélye. A földmivelésügyi miniszterium rendelete alapján mind azok a munkás laborok, vagy bandagazdák, akik mások gazdaságába teljesítendő mezőgazdasági munkára akarnak munkásokat laborozni, illetve szerződést, erre engedélyt kell kérniük. Engedélyt csak azok nyerhetnek, akik önrendelkezési joggal bíró magyar állampolgárok, nyereségvágyból elkövetett büntelt, vagy vétségért büntétve nem voltak, eddigi működésük kifogás alá nem esett és az esetleg megállapítandó bizosszékot letétbe helyezik. A banda gazda köteles a fellegadások megkezdése előtt a polgármesteri hivatalba jelentkezni és engedélyt felmutatni; aki ezt elmulasztja, vagy engedély nélkül gyújt munkásokat, az 1898. évi. II. tc. 61. §-ában meghatározott büntetéssel fog sújtani. Az engedély elnyerése végett a polgármesteri hivatalba kell fordulni.

Békeajátosság 29.én. A székesfehérvári az Oltáriszentséget a püspök ur fogja a 9 órai szentmisén kitenni. Ugyanő tartja a szentbeszédét. — Délután 6 órakor lesz az Oltáriszentség betétele ünnepélyes litániával kapcsolatban.

Rossz a liszt. Napról napra hallik a panasz a közönség körében, hogy rossz a liszt. A közérlelmezés a lisztet az Akóts féle malomtól kapja, s hogy slány a liszt annak oka az, hogy 95 százalékos a kiőrés. A közellátási bizottság mindent megtesz, hogy a lisztet kicseréljék jobb minőségűvel.

Két vagy három husztalan nap lesz hetenkint. A legutóbb elrendelt vágómarhakezítés komoly akcióra serkentette több megye gazdaközönségét. Az akciónak meg is lett az eredménye. A minit értesülünk, a kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy aratás alán jöbül életbeleteli a husztalan napok. Az állomány nagy részének szükségletei annyira igénybe vették, hogy a polgári lakosság hús fogyasztásának korlátozását, hacsak marhállományunk teljes kikapcsolását nem akarjuk, haldéktalanul el kell rendelni. A helyzet olyan, hogy két, sőt három husztalan nap elrendelésére lesz szükség. Az összes állattenyésztő vármegek ily helyzetben lesznek az új rekvirálás folytán, mely vízöntő a hadsereg ellátása miatt föltétlenül szükséges volt. Ertesülünk szerint az Ömge teljes erejével lép föl, hogy a husztalan napok elrendelésével mentse meg a marhállományt. S a fogyasztó közönség zöme ezt nem nagyon bánja. Hiszen a lehetetlennül magas húsárak miatt a legtöbb család ugyanis hetenkint 6-7 husztalan napot tart.

Lopás. A Dv. teherpályaudvaron az éjjel rajtszípték Ori József Dv. fűtőházi munkást, amint az egyik vasúti borszállítmány megédesmálta. 300 liter bort sikerült már lefejténie, de ekkor tetten érték A rendőrség megindította ellenőrzését.

Szegélyfizetés. A harcúterén rokkantta lett katonák és harcúterén elesett és eltűnt katonák család-jainak segélyfizetése július hó 1-én hétfőn és 2-án kedden délelőtti 8-12 lesz. I. emelet 4. sz. szobában.

Köhögés ellen kitűnően bevált bázszer a Störk-pasztila. Egy doboz ára 1.50 korona. Kapható Szűts Róbert Karoly királyi tergyógyoszerterében. — Tégelyben adandó szerekhez tégelyhiány miatt a tégelyeket tessék megkukkal hozni.

Mozi.

Az Apolló igazgatósága közli: A gazdag sz. gények. A Jókai-filmsorozat ezen legújabb produkuma, melyet pénteken, szombaton és vasárnap mutat be az Apolló, olyan megérdemelt, nagy sikert aratott a fővárosban, amilyen csak a légi kivételesebb filmeknek jut osztályrészül. A gazdag szegények valóban az irodalmi becs és művészi kvalitású filmek közé tartozik. — Jókai ezt a gazdag fantazija regényét mintha egyenesen film számára írta volna. Az átdolgozás fényesen

sikerült. A főszereplők Mattyasovszky Ilona, Szentgyörgyi Márta, Demjén Mari, Somlay, Szőregly, Lajthay nagyszerű alakítást nyújtanak. Előadások pénteken 7 és 9 órákor, ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor. Rendes helyárak.

Szerkesztői üzenet.

R. J. Bicske. Arra a bizonyos úrra vonatkozólag bővebb felvilágosítással még nem szotgáthatunk; annyit azonban elárulhatunk önék, hogy az illetőnek a lovasberényi szereplése, ami különböző a képviselőjelöltség alkalmával, később pedig a Lovasberény környékével, de különösen a pátkaiakkal folytatott csereszüzetét illeti, nem egészen kifogástalan. Ha szükség lesz, ezeket közölni fogjuk.

Hatósági hirdetmény.

Hatósági liszt, cukor, zsir stb. jegyek kiosztása a következők szerint:
 jun. 28. d. e. 8 — 12 ig Palotaváros
 „ d. u. 2 — 5
 „ 29. d. e. 8 — 11
 „ 30. d. e. 8 — 11. Pelsőváros
 jul. 1. d. e. 8 — 12.
 „ d. u. 2 — 5. Belváros
 „ 2. d. e. 8 — 12.
 „ 3. d. u. 2 — 5. Tóváros
 „ 3. d. e. 8 — 12.
 „ d. u. 2 — 5. Vízváros
 „ 4. egész nap az elmaradot tak.

Szekesfehérvár 1918. jun. 27. Szalay.

Szekesfehérvár szab. kir. város polgármestere elő.

4408/1918 közél. szám.

A sertészsir és szalonnafélék legmagasabb ára.

Véghatározat.

Az Országos Közérlelmezési Hivatal vezető m. kir. miniszter 37450/1918 számú rendelete értelmében Szekesfehérvár szab. kir. városi hatóságánál a

zsirneműk és szalonnafélék legmagasabb árát a következőkben állapítom meg.

I. A termelő és viszonteladó közötti forgalomban.

Mindennemű nyers disznózsir, kibűlt állapotban (háj és friss nyers zsirszalonna, sózott vagy sózatlan állapotban, továbbá sózott, vagy sózatlan, tábla, vagy oldal szalonna, akár forrázott, akár pörzsölt seríesből származik: kg. ként 9.70 K.

Olvasztott disznózsir kg-ként 11 K, füstölt, pörzsölt, vagy paprikás szalonna 11 K, bárniféle néven nevezendő csemegé szalonna 11.60 K. Ezeket az árakat tisztasúlyra és a termelőshelyén a vasúti vagy hajóállomáson való átadás esetére eső magolás nélkül kell érteni.

II. A közvetlen fogyasztási célokat szolgáló (kiskereskedelmi) forgalomban.

Friss, nyers, olvasztási való szalonna bűrrel (sózott, vagy sózatlan állapotban) akár forrázott, akár pörzsölt seríesből származik, kg-ként 10.60 K. Lebőrözött vastag szalonna, vagy háj, kg-ként 11 K.

Olvasztott disznózsir-kg ként 12.40 K.

Füstölt, pörzsölt, vagy paprikás kenyérszalonna kg-ként 12 korona.

Bármiféle néven nevezett szalonna kg-ként 13 K.

E véghatározatom a helyi lapokban közölteendő, végrehajtásával pedig a rendőrfőkapitányt megbízom.

Szekesfehérvár, 1918 jun. 15.

Dr. Kerekes Lajos sk. polgármester h.

APRÓHIRDETÉSEK.

Befőttes üveget 30-40 darabot veszek Gáztelep u. 23. Szabó.

Szekesfehérvári szőlőhegyen Budai uton nyaraló két szoba, könyvhál kiadó. Cim a kiadó. hivatalban.

10 pár fiatal liba eladó. Szunyog, utca 11. sz.

Különféle legjóbb gépolajok kapoték olcsó áron. Krausz Adolf Fiai, Palota-ut.

Használt hálószobaberendezés eladó. Jókai-utca 22.

Jó fizetésre könyvelőt keres a Szekesfehérvári Központi Szerszövő-Szővelkező Szakképzett pályázók dr. Kövessy István ügyvéd, szövé, előknél jelentkezhetnek. (Lakása: Megyeház u. 17.) Hölgyek is pályázhatnak.

Előfizető helyekre két **Újságkibordító** felvesz a kiadóhivatal.

Atánia-színház Csütörtök, péntek, szombat, június hó. 27, 28, és 29-én **Psylander-film!** **Az élet komédiája.** Nordisk dráma 4 felvonásban. Pótműsor: **ŐH EZEK A CSELEDEK.** Vigjáték. Előadások: 7 és 9 órákor. Rendes helyárak

Apolló-színház. Péntek, szombat, vasárnap, június 28., 29. és 30-án **Jókai Mór örökbeeső regénye** **A gazdag szegények** Irodalmi-film 4 felvonásban. Filmet alkalmazta: Wilhelm Karoly. **FŐSZEREPLŐK:** Mattyasovszky Ilona, Szentgyörgyi Márta, Demjén Mari, Saulay Artur, Lajthay Károly.